

21 Ιουνίου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ ΓΡΑΦΙΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΑΡΧΗΓΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 543/94)

5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Έννομο συμφέρον
— Αστυνομική Δύναμη Κύπρου — Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές)
— Κανονισμοί του 1989 (Κ.Δ.Π. 52/89) — Κανονισμός 9 (α) — Προ-
αγωγή επ' ανδραγαθία — Έννομο συμφέρον αυτού που διεκδικεί τη
10 συγκεκριμένη κρίση περί ανδραγαθίας για τον εαυτό του — Υπαρκτό
το έννομο και ανεξάρτητα από τη λεκτική διατύπωση της αίτησης —
Ερμηνεία του Κανονισμού 9(α) — Ηθικό έννομο συμφέρον.

10 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Έλλειψη δέουσας έρευνας — Περίπτωση επ' ανδραγαθία
προαγωγής αστυφύλακα στην Αστυνομική Δύναμη Κύπρου — Πε-
ριστάσεις — Αποκλεισμός των προϊόντων της μεταγενέστερης απο
την απόφαση έρευνας — Αδυναμία πρωτογενούς ενεργείας επί των
15 γεγονότων από το Δικαστήριο.

15 Ο αιτητής επεδίωξε με την προσφυγή την ακύρωση της προαγω-
γής σε Λοχία του ενδιαφερομένου μέρους για ανδραγαθία με βάση
τον Καν. 9(α) των Περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών
20 (Κ.Δ.Π. 52/89) επικαλούμενος ότι για τη συγκεκριμένη ανδραγαθία
έπρεπε να είχε προαχθεί ο ίδιος που ήταν αυτός που στην πραγμα-
τικότητα την είχε επιδείξει.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:

1. Στο πλαίσιο των ισχυρισμών που προβλήθηκαν, η ακύρωση της προαγωγής του ενδιαφερομένου προσώπου θα διάνοιγε τη δυνατότητα προαγωγής του αιτητή εφόσον εθεωρείτο ότι ήταν οι δικές του ενέργειες που οδήγησαν στη σύλληψη, υπό τον όρο βέβαια ότι και αυτή θα κρινόταν ως ανδραγαθία. Είναι ορθό πως δεν επιβάλλεται καθήκον προαγωγής για ανδραγαθία αλλά με ισχύουσα την επίδικη προαγωγή αποκλείεται οριστικά η άσκηση της διακριτικής εξουσίας που παρείχε ο Κανονισμός 9(α) σε σχέση με τις κατ' ισχυρισμόν ενέργειες του αιτητή. Αποκλείεται, επίσης, η κατ' ισχυρισμόν ορθή αποτίμηση της δράσης του αιτητή που ενδεχομένως θα είχε σημασία ως προς τη μελλοντική του ανέλιξη, ανεξάρτητα από τον Κανονισμό 9(α). Αναφέρει ο αιτητής στην προσφυγή του πως ήταν παράνομη η προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση του λοχία αντί του ίδιου αλλά αυτή η διατύπωση του αιτήματός του δεν διαφοροποιεί τη φύση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αντικείμενο της προσφυγής μπορεί να είναι μόνο η προαγωγή που έγινε και σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(α) όχι μόνο αστυκφύλακες αλλά και λοχίες μπορούν να προαχθούν για ανδραγαθία. Τίθεται ζήτημα ηθικού εννόμου συμφέροντος όταν για δράση που ο αιτητής εμφανίζει δική του πιστώνεται και προάγεται άλλος. 5
10
15
20
2. Η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω μη διεξαγωγής της έρευνας που επιβαλλόταν κάτω από τις περιστάσεις. Η άποψη των καθ' ων η αίτηση πως το ζήτημα ανάγεται στην ουσιαστική κρίση της διοίκησης που δεν θα εδικαιολογείτο να υποκατασταθεί, παραγνωρίζει πως, στην πραγματικότητα, ούτε ο Αρχηγός που είναι το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα ούτε ο Υπουργός που κατά το Νόμο και τους Κανονισμούς εγκρίνει, κατέληξαν σε οποιαδήποτε κρίση αναφορικά με τα γεγονότα. Στην έκταση που τα γεγονότα, όπως τους παρουσιάστηκαν, εμπεριέχουν τέτοια κρίση, που και αυτό δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο του φακέλου, αυτή προερχόταν από τον Αστυνομικό Διευθυντή και δεν ανήκε στους ίδιους. 25
30
3. Δεν είναι επιτρεπτό να αναζητηθεί έρεισμα σε γεγονότα μεταγενέστερα της προαγωγής. Αντικείμενο του ελέγχου είναι η απόφαση για προαγωγή και αυτή είχε ήδη τελειωθεί. Τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι εκθέσεις ανάγονται στον ουσιώδη χρόνο αλλά δεν εξετάστηκαν ούτε αξιολογήθηκαν κατά την άσκηση της εξουσίας του Αρχηγού και του Υπουργού σε σχέση με το θέμα. Δεν είναι δυνατή η πρωτογενής αξιολόγηση αυτών των στοιχείων από το Δικαστήριο. Θα εναπόκειται στον Αρχηγό και στον Υπουργό να τα αξιολογήσουν εφόσον θα επανεξετάσουν το θέμα. 35
40

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης για προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους από αστυφύλακα σε λοχία, για ανδραγαθία.

5

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Γεωργαλλής, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

10

Cur. adv. vult.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Κοντά στα μεσάνυχτα της 18ης Μαρτίου 1994, τέσσερις αλλοδαποί συνελήφθησαν από την αστυνομία ενώ κινούνταν με αυτοκίνητο ύποπτα στο χώρο του τεμένους Ομεριέ στη Λευκωσία. Στις 30 Μαρτίου 1994, ο Αστυνομικός Διευθυντής Λευκωσίας συνέστησε την προαγωγή σε λοχία του αστυφύλακα Α. Χριστοδούλου για ανδραγαθία σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(α) των περι Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών του 1989 (Κ.Δ.Π. 52/89). Κατά την έκθεσή του ο αστυφύλακας, μόνος, στάθηκε με προτεταμένο το υπηρεσιακό του πιστόλι μπροστά από το αυτοκίνητο όταν ο οδηγός του ανέπτυξε ταχύτητα για να διαφύγει, τον ανάγκασε να σταματήσει, υποχρέωσε τους τέσσερις να κατέλθουν, τους ακινητοποίησε αφού ταυτόχρονα αφαίρεσε τα κλειδιά του αυτοκινήτου και μέρος του φορητού ασυρμάτου του κάλεσε βοήθεια και ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία του αυτοκινήτου. Την ίδια στιγμή πληροφορήθηκε πως ο αριθμός εγγραφής που έφερε το αυτοκίνητο ανήκε σε μοτοσυκλέττα και με τη βοήθεια ενισχύσεων που κατέφθασαν σε ελάχιστα λεπτά, μετέφερε τους συλληφθέντες στο ΤΑΕ Λευκωσίας.

15

20

25

30

Στις 31 Μαρτίου 1994 ο Αρχηγός της Αστυνομίας πληροφόρησε τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως πως απεφάσισε να προάξει τον αστυφύλακα για ανδραγαθία και ζήτησε έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 13Α του περι Αστυνομίας Νόμου Κεφ. 285, όπως τροποποιήθηκε. Στην επιστολή του περιέγραψε τα γεγονότα ακριβώς όπως και ο Αστυνομικός Διευθυντής. Στις 2 Απριλίου 1994 ο Υπουργός ενέκρινε την προαγωγή.

35

40

Ο αιτητής, που είναι λοχίας της Αστυνομίας, προσβάλλει το κύρος της προαγωγής. Ισχυρίζεται πως η σύλληψη των τεσσάρων οφειλόταν κυρίως σε δικές του ενέργειες. Εκείνος ανέκοψε το αυτοκίνητο, ζήτησε τα στοιχεία του οδηγού και των επιβατών και τους ακινητοποίησε σ' αυτό μέχρι την άφιξη ενισχύσεων. Ο

ρόλος του Α. Χριστοδούλου και του αστυφύλακα Ηλία Κουτσίδα που τον συνόδευε, ήταν βοηθητικός.

Οι καθ' ων η αίτηση εισηγούνται πως ο αιτητής στερείται εννόμου συμφέροντος. Δεν είναι νοητό, λένουν, να επιδιώκει ο αιτητής ακύρωση της προαγωγής του Α. Χριστοδούλου σε λοχία, αφού εκείνος ήδη κατέχει αυτό το βαθμό και εν πάση περιπτώσει δεν τίθεται ζήτημα κενών θέσεων τις οποίες θα μπορούσαν να διεκδικήσουν υποψήφιοι. Η προαγωγή ήταν το αποτέλεσμα άσκησης διακριτικής εξουσίας με βάση τα συμπεράσματα ως προς την πράξη του Α. Χριστοδούλου και μόνο. 5 10

Κρίνω ορθή την αντίθετη άποψη του αιτητή. Στο πλαίσιο των ισχυρισμών που προβλήθηκαν, η ακύρωση της προαγωγής του Α. Χριστοδούλου θα διάνοιγε τη δυνατότητα δικής του προαγωγής εφόσον εθεωρείτο ότι ήταν οι δικές του ενέργειες που οδήγησαν στη σύλληψη, υπό τον όρο βέβαια ότι και αυτή θα κρινόταν ως ανδραγαθία. Είναι ορθό πως δεν επιβάλλεται καθήκον προαγωγής για ανδραγαθία αλλά με ισχύουσα την προαγωγή του Α. Χριστοδούλου αποκλείεται οριστικά η άσκηση της διακριτικής εξουσίας που παρείχε ο Κανονισμός 9(α) σε σχέση με τις κατ' ισχυρισμόν ενέργειες του αιτητή. Αποκλείεται, επίσης, η κατ' ισχυρισμόν ορθή αποτίμηση της δράσης του αιτητή που ενδεχομένως θα είχε σημασία ως προς τη μελλοντική του ανέλιξη, ανεξάρτητα από τον Κανονισμό 9(α). Αναφέρει ο αιτητής στην προσφυγή του πως ήταν παράνομη η προαγωγή του Α. Χριστοδούλου στη θέση του λοχία αντί του ίδιου αλλά αυτή η διατύπωση του αιτήματός του δεν διαφοροποιεί τη φύση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αντικείμενο της προσφυγής μπορεί να είναι μόνο η προαγωγή που έγινε και σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(α) όχι μόνο αστυφύλακες αλλά και λοχίες μπορούν να προαχθούν για ανδραγαθία. Θα πρόσθετα πως, ούτως ή άλλως, τίθεται ζήτημα ηθικού εννόμου συμφέροντος όταν για δράση που ο αιτητής εμφανίζει δική του πιστώνεται και προάγεται άλλος. 15 20 25 30

Αμέσως μετά τη σύλληψη, το επεισόδιο καταχωρίστηκε από τον αιτητή στο ημερολόγιο ενεργείας του Αστυνομικού Σταθμού Πύλης Πάφου στον οποίο υπηρετούσε. Η καταχώριση αναφέρεται σε γεγονότα εντελώς διαφορετικά από εκείνα που στήριξαν την απόφαση για προαγωγή του Α. Χριστοδούλου. Παρουσιάζει τον αιτητή να διαδραματίζει, με τη βοήθεια του αστυφύλακα Ηλία Κουτσίδα, ουσιαστικό ρόλο στην ακινητοποίηση και στην τελική σύλληψη των τεσσάρων. Στο ημερολόγιο ενεργείας του ΤΑΕ Λευκωσίας στο οποίο υπηρετούσε ο Α. Χριστοδούλου, δεν υπάρχει 35 40

ανάλογη καταχώριση. Οι καταχωρίσεις που έγιναν στις 19 Μαρτίου 1994 αφορούσαν στο ένταλμα σύλληψης και έρευνας που εκδόθηκαν και στις αιτήσεις για "προφυλάκιση" των συλληφθέντων. Την επομένη του επεισοδίου, στις 19 Μαρτίου 1994, ο αιτητής

5 προέβη σε γραπτή κατάθεση. Τους ισχυρισμούς του, σε γενικές γραμμές, τους έχω συνοψίσει. Προς την ίδια κατεύθυνση κινείται και η κατάθεση του Ηλία Κουτσίδη, της ίδιας μέρας. Βρίσκεται στο φάκελο και κατάθεση του Α. Χριστοδούλου που φέρει την ίδια ημερομηνία. Στο ημερολόγιο ενεργείας του ΤΑΕ Λευκωσίας

10 αυτή η κατάθεση καταχωρίστηκε στις 21 Μαρτίου 1994.

Δεν μεσολάβησε μέχρι τη σύσταση του Αστυνομικού Διευθυντή οποιασδήποτε μορφής έρευνα ή οποιαδήποτε αξιολόγηση των δυο εκδοχών. Ενώπιον του Αρχηγού και στη συνέχεια ενώπιον του Υπουργού, παρουσιάστηκε ως γεγονός η εκδοχή του Α. Χριστοδούλου χωρίς καν ενημέρωση αναφορικά με τη διαφορετική εξιστόρηση των περιστατικών της σύλληψης από τον αιτητή και τον Α. Κουτσίδη. Ενώπιον του Αρχηγού και του Υπουργού τέθηκε μόνο η έκθεση του Αστυνομικού Διευθυντή. Δεν διαβιάστηκε ο φάκελος ή οτιδήποτε άλλο και βέβαια η προαγωγή έγινε εν αγνοία των καταθέσεων που λήφθηκαν και, ακόμα, των καταχωρίσεων στα ημερολόγια ενεργείας.

15

20

Η απόφαση του Αρχηγού για προαγωγή και η έγκριση της από τον Υπουργό, πάνω στη βάση των γεγονότων όπως αυτά παρουσιάστηκαν ενώπιόν τους, σαφώς δεν ξέφευγαν των ορίων της διακριτικής τους εξουσίας δυνάμει του Νόμου και των Κανονισμών. Δεν είναι όμως αυτό το θέμα. Σε τελική ανάλυση η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω μη διεξαγωγής της έρευνας που επιβαλλόταν κάτω από τις περιστάσεις. Η άποψη των καθ' ων η αίτηση πως το ζήτημα ανάγεται στην ουσιαστική κρίση της διοίκησης που δεν θα εδικαιολογείτο να υποκατασταθεί, παραγνωρίζει πως, στην πραγματικότητα, ούτε ο Αρχηγός που είναι το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα ούτε ο

25

30

35

40

Υπουργός που κατά το Νόμο και τους Κανονισμούς εγκρίνει, κατέληξαν σε οποιαδήποτε κρίση αναφορικά με τα γεγονότα. Στην έκταση που τα γεγονότα, όπως τους παρουσιάστηκαν, εμπεριέχουν τέτοια κρίση, που και αυτό δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο του φακέλου, αυτή προερχόταν από τον Αστυνομικό Διευθυντή και δεν ανήκε στους ίδιους.

Η δημοσίευση της προαγωγής προκάλεσε την αντίδραση του αιτητή. Ήταν ο ίδιος, όπως ισχυρίζεται, που δεχόταν ως τότε τα συγχαρητήρια των συναδέλφων του για τον τρόπο που ενήργη-

σε και ήταν με έκπληξη που πληροφορήθηκε την προαγωγή άλλου. Απηύθυνε επιστολή διαμαρτυρίας με το δικηγόρο του και ζήτησε αναθεώρηση της απόφασης που είχε ληφθεί. Ο Αρχηγός της Αστυνομίας, στις 31 Μαΐου 1994, τον πληροφόρησε πως μετά από ενδελεχή διερεύνηση προέκυψε ότι ο μόνος που βρισκόταν στον περίβολο του τεμένους ήταν ο προαχθείς. Επιστημάνθηκε στην επιστολή πως οι ισχυρισμοί του αιτητή αντικρούονταν από άλλα μέλη της δύναμης τα οποία και κατονομάστηκαν. 5

Δεν μπορεί να υπάρξει αμφιβολία, αντίθετα προς την εισήγηση των καθ' ων η αίτηση, πως η διερεύνηση στην οποία αναφέρθηκε ο αρχηγός πραγματοποιήθηκε μετά την προαγωγή, με αφορμή τη διαμαρτυρία του αιτητή και δημοσιεύματα στον τύπο. Ετοιμάστηκαν συναφώς εκθέσεις πρώτα του Ανώτερου Υπαστυνόμου Θ. Αναστασίου ημερομηνίας 21 Απριλίου 1994 και του Ανώτερου Υπαστυνόμου Μ. Κουή ημερομηνίας 19 Μαΐου 1994, οι οποίες μιλούν από μόνες τους. 10 15

Δεν είναι επιτρεπτό να αναζητηθεί έρεισμα σε γεγονότα μεταγενέστερα της προαγωγής. Αντικείμενο του ελέγχου είναι η απόφαση για προαγωγή και αυτή είχε ήδη τελειωθεί. Τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι εκθέσεις ανάγονται στον ουσιώδη χρόνο αλλά δεν εξετάστηκαν ούτε αξιολογήθηκαν κατά την άσκηση της εξουσίας του Αρχηγού και του Υπουργού σε σχέση με το θέμα. 20 25

Οι καθ' ων η αίτηση και ο Α. Χριστοδούλου ανέπτυξαν επιχειρήματα στην προσπάθειά τους να πείσουν πως ήταν η εκδοχή του Α. Χριστοδούλου η ορθή Διατύπωσαν συλλογισμούς και παρέπεμψαν ακόμα και σε λεπτομέρειες των καταθέσεων στις οποίες προέβηκαν οι ίδιοι οι συλληφθέντες. Δεν είναι δυνατή η πρωτογενής αξιολόγηση αυτών των στοιχείων από το Δικαστήριο. Θα εναπόκειται στον Αρχηγό και στον Υπουργό να τα αξιολογήσουν εφόσον θα επανεξετάσουν το θέμα. 30

Η προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκόλλητή για να εγκριθούν από το Δικαστήριο. 35

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.